

Nieuw begrotingskader voorgesteld door de Europese Commissie: welk traject voor de Belgische overheidsfinanciën?

Nouveau cadre budgétaire proposé par la Commission européenne : quelle trajectoire pour les finances publiques belges ?

CONSEIL CENTRAL DE L'ÉCONOMIE / CENTRALE RAAD VOOR HET BEDRIJFSLEVEN

26/04/2023

Baudouin Regout

Current fiscal rules

- Tekort :
  - Plafond: 3% van het bbp
  - Target: middellangetermijndoelstelling (MTO) :
    - Voor België: 0.0% van het bbp (2012: 0.75; 2016: -0.5)
    - In structurele termen
    - Driejaarlijks herzien
    - Convergentie: minimum 0.6% per jaar
- Schuld :
  - < 60% van het bbp of
  - dalend met 1/20e van het verschil ten opzichte van 60%
- Excessive Deficit Procedure (EDP) kan worden opgestart indien het tekort en/of de schuld te hoog is
- General escape clause 2020-2023

Hervormingsvoorstel

- 2019: start van een evaluatie en besprekingen
- 9/11/2022: EU Commission communication on orientations for a reform of the economic governance framework
  - Referentiewaarden van het verdrag zijn ongewijzigd (3% et 60%)
  - Kenmerken van het nieuwe kader
    - Gericht op de middellange termijn
    - Gebaseerd op risico's
    - Houdt rekening met hervormingen en investeringen voor de convergentie-inspanning
  - Evaluatie van de houdbaarheidsrisico's: instrument Debt Sustainability Analysis (DSA) van de EC
  - De te realiseren begrotingstrajecten hangen af van de resultaten van de DSA
- Stand van zaken: EU Council discussies – Wettelijk voorstel verwacht van de EU Commissie

Debt sustainability analysis (DSA)

- Analyse van de evolutie van de schuldquote over een periode van 10 jaar:
  - Scenario bij ongewijzigd beleid
  - Aan de hand van stress-tests
    - Slechter primair saldo
    - Hogere rentevoeten
    - Lagere economische groei
  - Op basis van “stochastische projecties”
- Goed gedocumenteerde en opgebouwde methodologie
- Publicaties : Fiscal Sustainability Report, Debt Sustainability Monitor

DSA risk classification

- Globale beoordeling van de risico's voor de houdbaarheid van de schuld :
  - **Hoog** risico – standaardgeval: schuld > 90% van het bbp en stijgend
  - **Gematigd** risico – standaardgeval: schuld > 90% van het bbp maar vermoedelijk dalend of zich stabiliserend onder de 90% van het bbp
  - **Laag** risico – standaardgeval: schuld < 60% van het bbp en dalend
- Fiscal Sustainability Report 2021:
  - Hoog risico: BE, EL, FR, ES, IT, PT, HR, MT, SI, SK
  - Gematigd risico: BG, CZ, CY, HU, NL, RO

Voorstel voor landen met een hoog risico

- Budgettaire aanpassing in 4 jaar, waarbij,
  - gedurende de volgende 10 jaar, zonder bijkomende maatregelen:
    - De schuldquote een continue en plausibele daling kent
    - Het tekort steeds $< 3\%$ van het bbp bedraagt
- Aanpassingsperiode: verlenging van 4 -> 7 jaar bij « hervormingen en investeringen »
- Monitoring gebaseerd op één indicator: « netto-uitgavengroei »
  - Gecorrigeerd voor conjunctuureffecten
  - Gecorrigeerd voor maatregelen aan de ontvangstenzijde
  - Meerjarige boekhoudkundige registratie van de verschillen

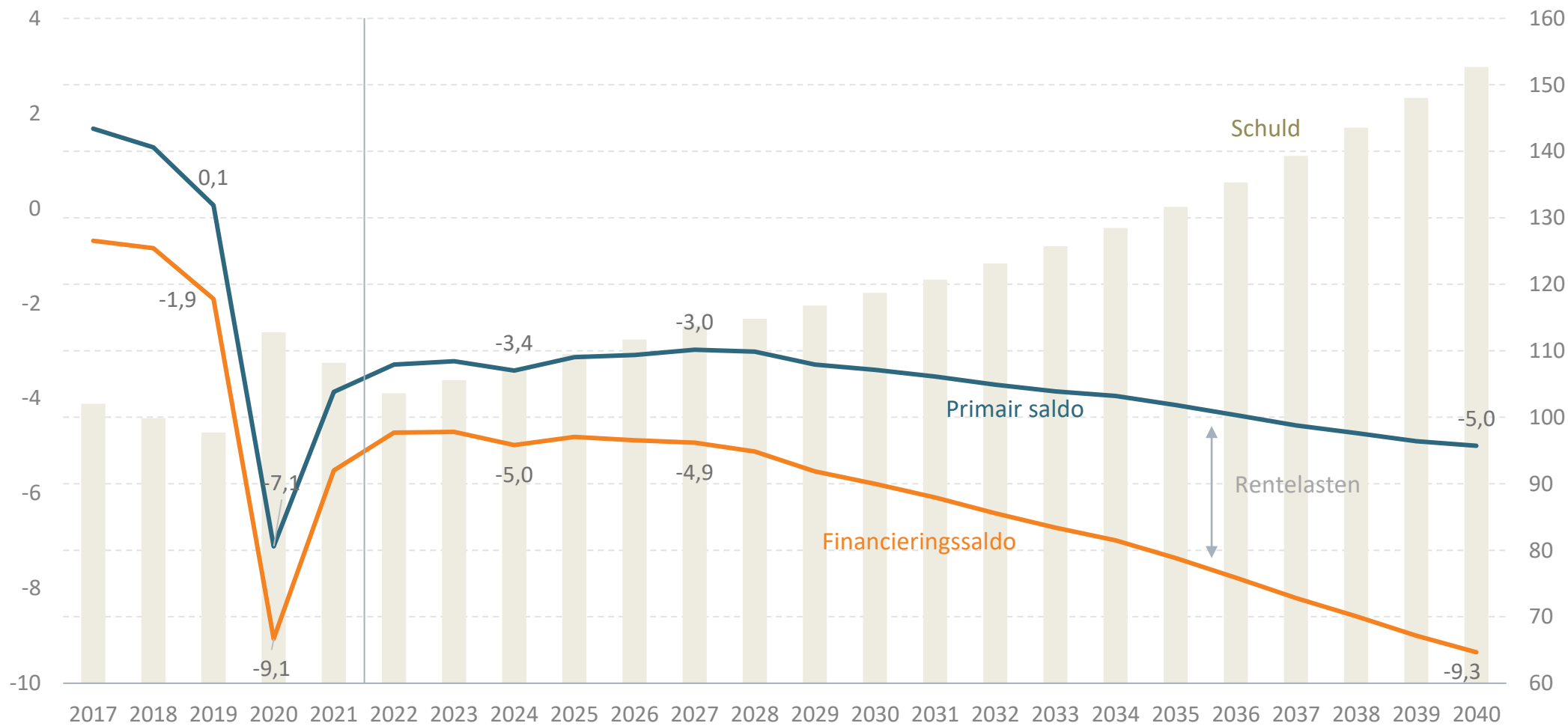
Toepassing voor België (rapport FPB)

- Basisscenario bij ongewijzigd beleid:
  - 2022-2027: Economische Vooruitzichten 2022-2027 van juni 2022
  - 2028-2040: Rapport van de Studiecommissie voor de Vergrijzing van juli 2022
- Budgettaire aanpassing
  - Verbetering van het primair saldo
  - In 4 jaar (of 7 jaar), lineair
- Er wordt geen rekening gehouden met alle sensibiliteitstesten

Basisscenario bij ongewijzigd beleid

% BBP

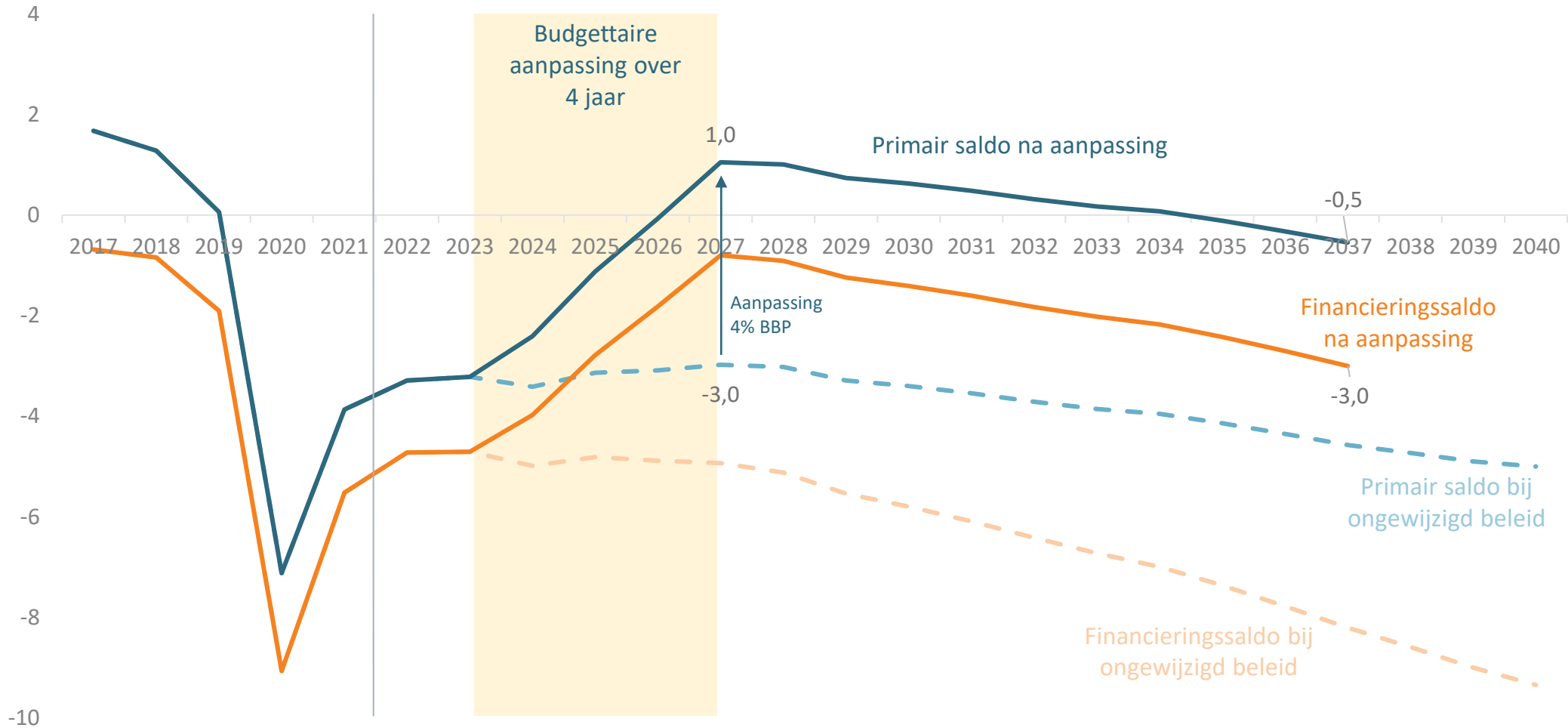
Bron : INR, FPB (Economic Outlook 2022-2027, June 2022), CEV/SCvC (Ageing cost July 2022)

Aanpassing in 4 jaar (statistische berekening)

% BBP

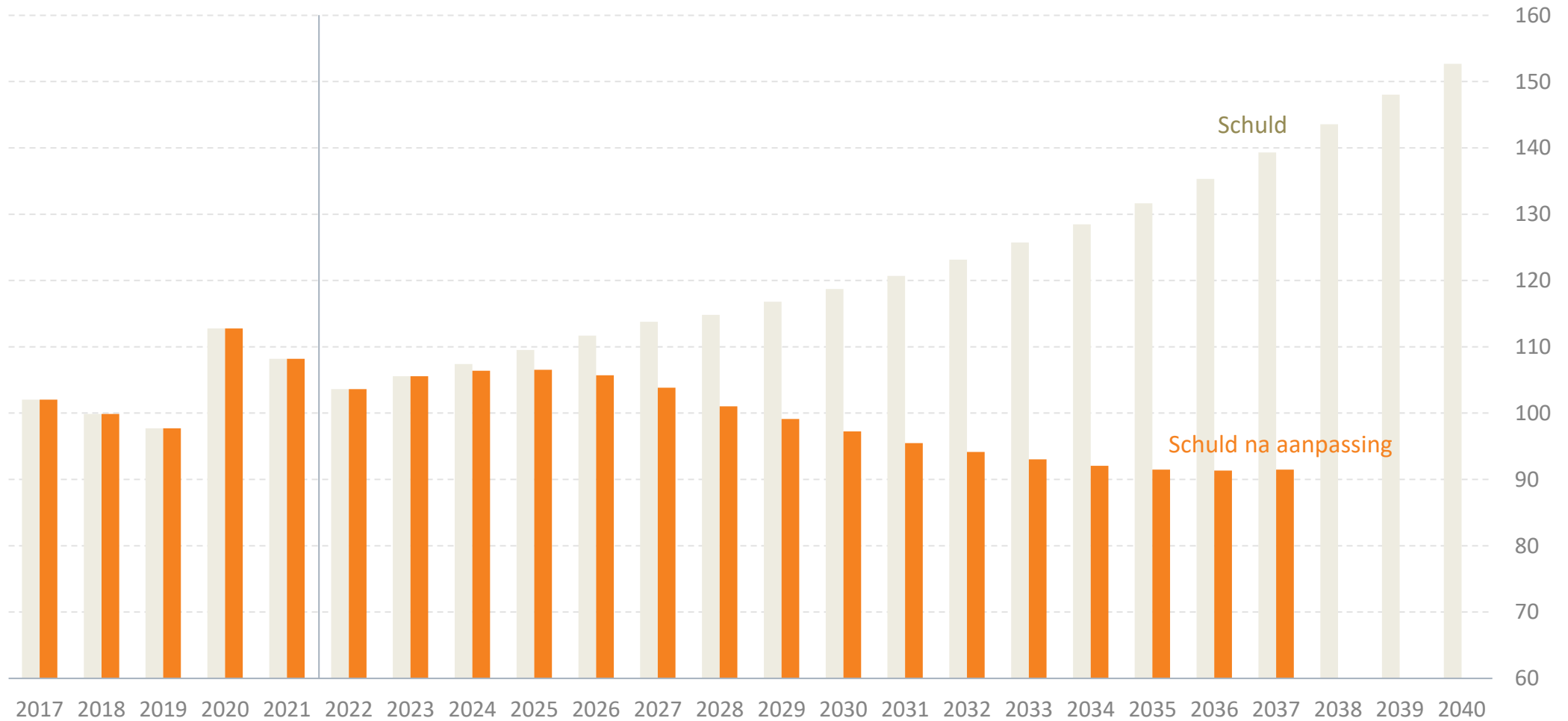

Bron : FPB (2023), Rapport 12769 (C1.001)

Aanpassing in 4 jaar (statistische berekening)

% BBP

Bron : FPB (2023), Rapport 12769 (C1.001)

Vereiste budgettaire aanpassing (in vergelijking met basisscenario bij ongewijzigd beleid)

% BBP

	EC voorstel Aanpassing in 4 jaar	EC voorstel Aanpassing in 7 jaar	Old rules (mbt MTO=0,0)
Totaal	4,0	4,8	5,5
Per jaar	1,0	0,7	0,8

Veeleisender voor wie ? (I)

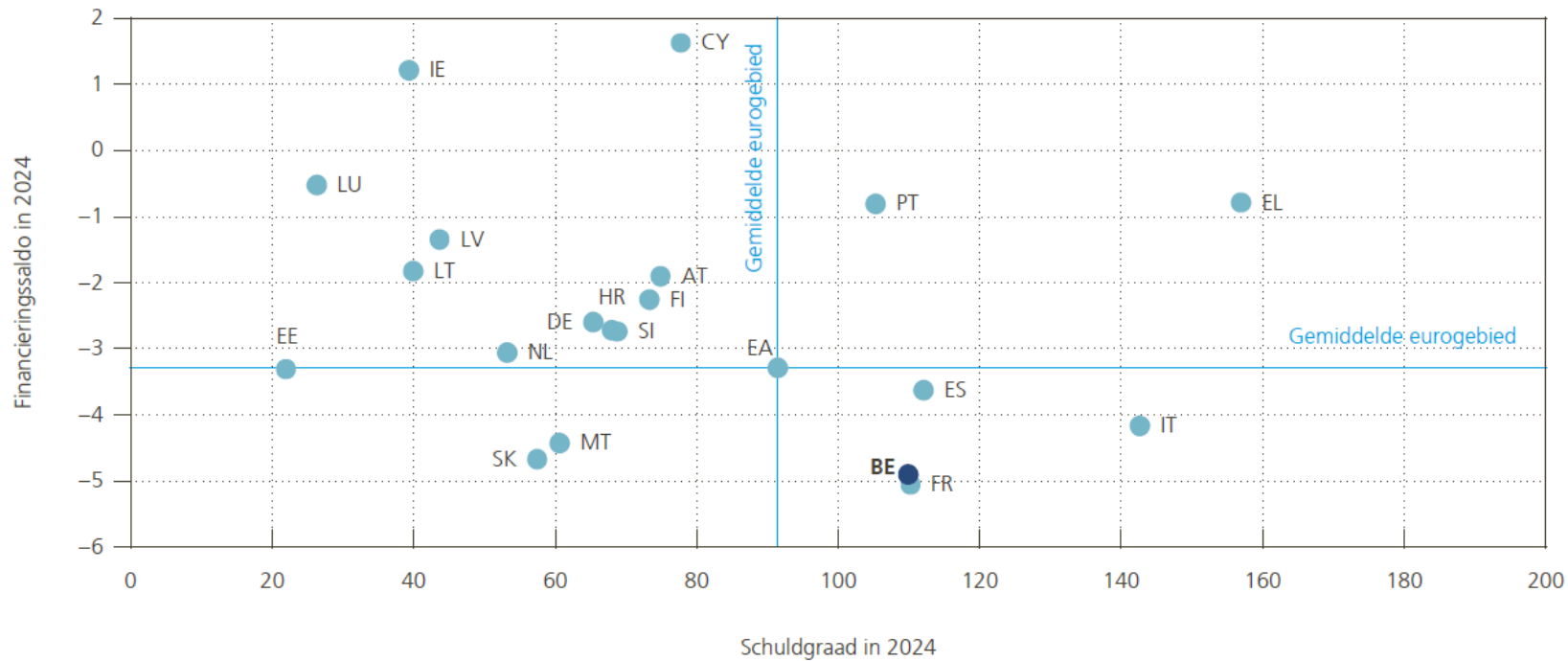
- Fiscal rules zijn gebaseerd op de risico's op middellange termijn voor de houdbaarheid van de schuld
- => Veeleisender voor de landen met:
  - Hoog initieel tekort (want het tekort moet opnieuw onder de 3% van het bbp dalen)
  - Hoge schuld (want hoog risico volgens DSA en blootstelling aan een stijging van de rentevoeten)
  - Hoge vergrijzingskost voor de 14 (of 17) volgende jaren (want het tekort moet onder de grens van 3% van het bbp blijven)
  - Aanzienlijke historische volatiliteit van de determinanten van de schuldquote

Veeleisender voor wie ? (II)

Financieringssaldo en schuld in 2024

% bbp

Bron : NBB - Verslag 2022 (gebaseerd op EC Autumn 2022 forecast)

Kosten van de vergrijzing 2025-2040

% bbp

IT	2.5
BE	2.5
PT	2.3
ES	0.5
FR	0.3
EL	-0.6

Bron : AWG - Ageing report 2021 - reference scenario

Nieuw begrotingskader voorgesteld door de Europese Commissie: welk traject voor de Belgische overheidsfinanciën?

Nouveau cadre budgétaire proposé par la Commission européenne : quelle trajectoire pour les finances publiques belges ?

CONSEIL CENTRAL DE L'ÉCONOMIE / CENTRALE RAAD VOOR HET BEDRIJFSLEVEN

26/04/2023

Baudouin Regout

Bijlage

Fiscal rules: historiek

- Maastricht (1992)
- Stability and Growth Pact (1997)
- Eerste hervorming (2005)
- Tweede hervorming (2011): Six-Pack en Two-Pack
- Uitvoering van de SGP flexibility clause (2015)
- EC communication 9/11/2022: een nieuw pakket begrotingsregels?

Table A7.7: DSA heat map, by country

	Debt sustainability analysis: Sovereign-debt sustainability risks in EU countries																											
	BE	BG	CZ	DK	DE	EE	IE	EL	ES	FR	HR	IT	CY	LV	LT	LU	HU	MT	NL	AT	PL	PT	RO	SI	SK	FI	SE	
Baseline ('no-policy change' scenario)	HIGH	LOW	MEDIUM	LOW	LOW	LOW	LOW	HIGH	HIGH	HIGH	MEDIUM	HIGH	MEDIUM	LOW	LOW	LOW	LOW	MEDIUM	MEDIUM	LOW	LOW	MEDIUM	MEDIUM	HIGH	HIGH	LOW	LOW	
Debt level (2032)	133.6	36.4	67.1	15.6	61.6	25.7	45.7	154.7	126.1	122.3	76.7	161.6	77.8	48.8	39.4	18.2	68.1	73.2	62.8	76.3	48.3	126.2	76.9	95.2	72.2	63.9	11.2	
Debt trajectory (debt peak year)	2032	2032	2032	2021	2021	2032	2021	2021	2032	2032	2021	2032	2021	2022	2023	2021	2021	2032	2032	2021	2021	2021	2032	2032	2032	2021	2021	
Fiscal consolidation space (percentile rank avg SPB 2023-32)	98%	94%	81%	64%	71%	89%	65%	38%	92%	96%	48%	75%	42%	72%	35%	83%	67%	81%	92%	94%	69%	56%	81%	97%	48%	94%	60%	
Stochastic projections	HIGH	MEDIUM	MEDIUM	LOW	LOW	LOW	LOW	MEDIUM	HIGH	HIGH	LOW	HIGH	MEDIUM	LOW	LOW	LOW	MEDIUM	LOW	LOW	LOW	LOW	HIGH	MEDIUM	LOW	LOW	LOW	LOW	
Probability of debt in 2026 greater than in 2021 (%)	66%	54%	79%	7%	27%	98%	22.2%	18%	57%	59%	21%	41%	16%	52%	38%	31%	31%	76%	44%	26%	14%	36%	71%	60%	41%	35.0%	0%	
Difference of the 10th and 90th percentile in 2026 (p.p. of GDP)	37.4	50.7	28.8	19.9	26.9	9.0	31.4	64.7	40.3	21.7	28.9	42.7	43.7	34.6	30.4	28.2	43.9	27.6	28.3	32.3	17.5	58.7	42.3	27.8	31.7	24.5	9.1	
Historical SPB scenario	HIGH	LOW	MEDIUM	LOW	LOW	LOW	LOW	HIGH	HIGH	HIGH	MEDIUM	HIGH	MEDIUM	LOW	LOW	LOW	LOW	LOW	LOW	LOW	LOW	MEDIUM	MEDIUM	MEDIUM	HIGH	LOW	LOW	
Debt level (2032)	109.7	23.7	52.1	16.4	49.5	17.0	52.8	143.0	116.7	114.3	75.7	137.2	67.8	48.1	45.3	11.1	60.7	51.5	54.7	68.9	51.2	121.0	66.4	77.4	69.5	54.5	11.6	
Debt trajectory (debt peak year)	2026	2024	2032	2021	2021	2024	2021	2021	2027	2027	2021	2021	2021	2022	2023	2021	2021	2025	2021	2021	2021	2021	2032	2027	2032	2021	2021	
Fiscal consolidation space (percentile rank avg SPB 2023-32)	86%	79%	33%	65%	38%	66%	77%	22%	73%	85%	48%	48%	29%	69%	53%	73%	59%	52%	83%	73%	75%	52%	75%	72%	45%	68%	60%	
Adverse 'r-g' differential scenario	HIGH	LOW	MEDIUM	LOW	LOW	LOW	LOW	HIGH	HIGH	HIGH	HIGH	HIGH	MEDIUM	LOW	LOW	LOW	LOW	MEDIUM	MEDIUM	LOW	LOW	HIGH	MEDIUM	HIGH	HIGH	LOW	LOW	
Debt level (2032)	143.0	38.6	71.6	17.5	66.8	27.2	48.8	165.6	136.1	131.4	82.6	174.8	83.6	52.5	42.4	19.5	73.7	78.4	67.5	81.8	51.7	136.3	82.0	101.6	76.4	68.2	12.4	
Debt trajectory (debt peak year)	2032	2032	2032	2021	2021	2032	2021	2021	2032	2032	2032	2032	2021	2032	2023	2021	2021	2032	2032	2021	2021	2032	2032	2032	2032	2023	2021	
Fiscal consolidation space (percentile rank avg SPB 2023-32)	86%	94%	81%	64%	71%	89%	65%	38%	92%	96%	48%	75%	42%	72%	35%	83%	67%	81%	92%	94%	69%	56%	100%	97%	48%	94%	60%	
Financial stress scenario	HIGH	LOW	MEDIUM	LOW	LOW	LOW	LOW	HIGH	HIGH	HIGH	MEDIUM	HIGH	MEDIUM	LOW	LOW	LOW	LOW	MEDIUM	MEDIUM	LOW	LOW	HIGH	MEDIUM	HIGH	HIGH	LOW	LOW	
Debt level (2032)	135.6	36.7	67.6	15.9	62.2	25.8	45.9	159.0	128.9	124.5	77.2	167.9	78.1	49.3	39.7	18.3	68.7	73.9	63.4	76.8	48.6	128.5	77.4	95.8	72.6	64.3	11.3	
Debt trajectory (debt peak year)	2032	2032	2032	2021	2021	2032	2021	2021	2032	2032	2021	2032	2021	2022	2023	2021	2021	2032	2032	2021	2021	2032	2032	2032	2032	2022	2021	
Fiscal consolidation space (percentile rank avg SPB 2023-32)	98%	94%	81%	64%	71%	89%	65%	38%	92%	96%	48%	75%	42%	72%	35%	83%	67%	81%	92%	94%	69%	56%	100%	97%	48%	94%	60%	
Lower SPB scenario	HIGH	LOW	MEDIUM	LOW	MEDIUM	LOW	LOW	MEDIUM	HIGH	HIGH	MEDIUM	HIGH	MEDIUM	MEDIUM	LOW	LOW	MEDIUM	HIGH	MEDIUM	MEDIUM	LOW	MEDIUM	MEDIUM	HIGH	MEDIUM	LOW	LOW	
Debt level (2032)	141.3	39.1	76.6	34.2	79.6	33.7	59.8	184.0	126.7	134.1	78.5	173.2	90.3	77.4	52.9	18.4	82.0	94.5	75.2	86.6	50.0	127.8	83.1	103.7	84.5	70.2	16.2	
Debt trajectory (debt peak year)	2032	2032	2032	2023	2032	2032	2032	2021	2032	2032	2021	2032	2021	2032	2032	2021	2032	2032	2032	2032	2021	2021	2032	2032	2032	2023	2021	
Fiscal consolidation space (percentile rank avg SPB 2023-32)	100%	95%	91%	96%	96%	98%	80%	51%	92%	100%	50%	95%	75%	100%	64%	83%	74%	99%	100%	98%	70%	58%	100%	100%	65%	97%	70%	
Debt sustainability analysis - overall risk assessment	HIGH	MEDIUM	MEDIUM	LOW	LOW	LOW	LOW	HIGH	HIGH	HIGH	HIGH	HIGH	MEDIUM	LOW	LOW	LOW	MEDIUM	HIGH	MEDIUM	LOW	LOW	HIGH	MEDIUM	HIGH	HIGH	LOW	LOW	

(1) All the thresholds and decision trees used to derive the DSA risk assessment are presented in Annex A1.

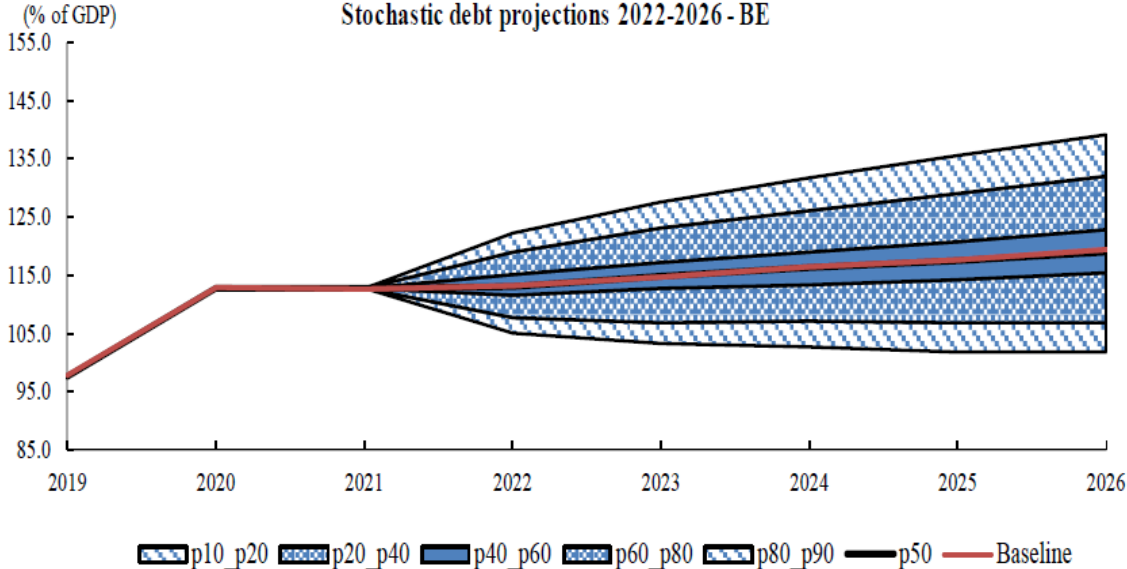
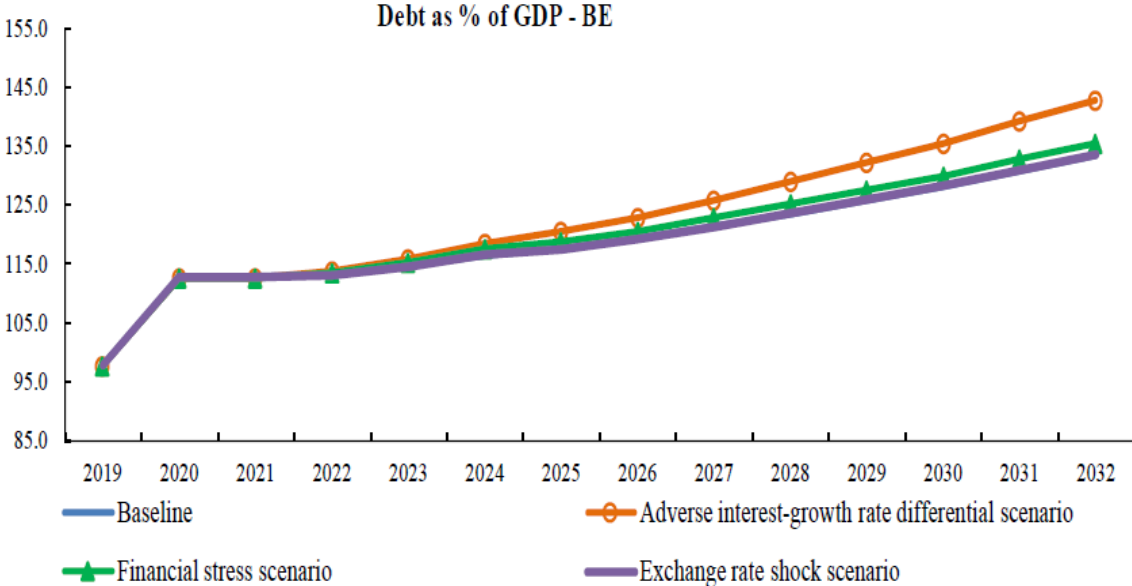

Vragen

- Vanaf wanneer? Fiscal policy guidance for 2024:
  - Stabiliteitsprogramma 2023: reeds in de lijn van de nieuwe regels
  - EDP-procedure in 2024
- Waarom zulke frontloading? (prefinanciering van de vergrijzingskost)
- Politieke, economische en sociale haalbaarheid?
- Verdeling over de verschillende beleidsniveaus?

Debt sustainability analysis

Bron : EC, Fiscal Sustainability Report 2021 (2022)

Vaststellingen

- Er wordt rekening gehouden met de kritiek op het vorige kader ...
  - Begrotingstrajecten expliciet gebaseerd op de schuldhoudbaarheidsrisico's
  - Inspanningen differentiëren naargelang de individuele situatie
  - Complexiteit verminderen
  - Monitoring op middellange termijn met optelling van opeenvolgende « verschillen »
  - Meer ruimte voor overheidsinvesteringen
- Nieuwe versus oude regels: verandert niet veel voor België de volgende jaren